

KOMENDANT
NADBUŻAŃSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. 27 Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej

Chełm, dnia *24*. marca 2022r.

Egz. nr *2*..

Pan ppłk SG Dawid KRZTOŃ

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Lublinie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „*Planowanie, organizowanie i przeprowadzanie kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*”, zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Lublinie, ul. Podwale 3, 22-117 Lublin, ujętej w „*Rocznym planie kontroli do realizacji przez Wydział Kontroli Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w 2021r.*”, lp. 13 planu¹.

Kontrolę, na podstawie *ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020r., poz. 224)*, przeprowadził w dniach 24.12.2021r. – 24.02.2022r., zespół kontrolerów w składzie:

1. kpt. SG Grzegorz JURAK - starszy specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 23/2021 z dnia 22.12.2021r. - Kierownik Zespołu Kontrolerów, członkowie zespołu:
2. st.chor.sztab. SG Anna HOŁOWACZ - specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 24/2021 z dnia 22.12.2021r.,
3. st.chor.sztab. SG Kamil LEWAK - specjalista Wydziału Kontroli NOSG, upoważnienie nr 25/2021 z dnia 22.12.2021r.

Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 23.12.2021r.–24.02.2022r., z wyłączeniem dni:

- 1) 24,31.12.2021r., 3,7,13,19.01.2022r., 11,15,16,17,18,21,24.02.2022r.

¹ Nr RPW/69756/2020, zatwierdzony przez Komendanta Nadbużańskiego Oddziału SG w dniu 24.11.2020r. - poz. 10.

2) w siedzibie Placówki Straży Granicznej w Lublinie² ze względu na rygor epidemiczny, nie prowadzono czynności kontrolnych.

W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika w jednostce kontrolowanej pełnił ppłk SG Dawid KRZTOŃ – Komendant Placówki Straży Granicznej w Lublinie³.

Bezpośrednim przełożonym ww. był Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli PSG w Lublinie nr Wg Rdet nr NA-LB-14/13 poz. 1/2022.

I. Zakres kontroli.

Przedmiotem kontroli objęto ocenę prawidłowości i kompletności dokumentacji sporządzonej w kontrolowanej jednostce organizacyjnej w zakresie:

- 1) prawidłowość przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych związanych z tematem kontroli,
- 2) przestrzegania przepisów przy sporządzaniu i prowadzeniu dokumentacji służbowej,
- 3) sprawowanie nadzoru służbowego w kontrolowanym obszarze.

Kontrolą został objęty okres 01.07.- 30.09.2021r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizowania oraz dokumentowania planowania, organizowania i przeprowadzania kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej⁴ przez funkcjonariuszy PSG Lublin, w tym prawidłowość realizacji czynności służbowych oraz ustalenie, jak kontrolowany podmiot przestrzegał zasad i procedur określonych przepisami w objętym kontrolą zakresie.

Sprawdzeniu została poddana legalność, celowość i rzetelność realizacji zagadnień objętych zakresem kontroli oraz sporządzonych dokumentów, takich jak akta poszczególnych kontroli oraz ich ewidencjonowanie. Weryfikacji poddano dokumenty z działań, które zostały przeprowadzone w okresie 01.07.- 30.09.2021r., to jest z przeprowadzono 119 KLP, w których skontrolowano 123 osoby, z czego zostało stwierdzone, że 100 cudzoziemców przebywało nie naruszając obowiązujących przepisów, a 23 cudzoziemców przebywało naruszając obowiązujące przepisy.

W oparciu o kryterium legalności, rzetelności i celowości weryfikacji została poddana również dokumentacja organizacyjno – funkcjonalna sporządzana w PSG w Lublinie określająca zadania jednostki kontrolowanej związanej z realizacją zadań wyszczególnionych w temacie kontroli.

Sprawdzeniu poddano formy, poziom i skuteczność realizowanego nadzoru służbowego, w powyższym zakresie. Dodatkowo zebrane zostały informacje mające posłużyć do doskonalenia działalności służbowej jednostki organizacyjnej w kontrolowanej tematyce, ujawnienia ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków

² Zwana dalej - PSG Lublin

³ Zwany dalej - Komendant PSG Lublin

⁴ Zwane dalej - KLP

oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także sformułowania ewentualnych zaleceń zmierzających do ich usunięcia.

Ocena działalności PSG Lublin dokonana została na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu przyjętych kryteriów i mierników kontroli.

Kontrola została przeprowadzona metodą dedukcyjną, przy wykorzystaniu techniki analizy dokumentów, danych zamieszczonych w systemach informatycznych Straży Granicznej oraz pobierania wyjaśnień, oświadczeń od osób uprawnionych, wyznaczonych do realizacji czynności służbowych oraz odpowiedzialnych za rozliczenie z wykonania zdania i sprawowanie nadzoru w tym zakresie.

Czynności kontrolne przeprowadzone zostały z wykorzystaniem dostępnych technik badawczych, takich jak:

- analiza sporządzanej oraz prowadzonej dokumentacji,
- analiza pisemnych i ustnych wyjaśnień/oświadczeń funkcjonariuszy realizujących zadania związane z tematem kontroli,
- weryfikacja istniejących rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych pod kątem zapewnienia prawidłowej realizacji zadań objętych przedmiotem kontroli.

Kontrola przeprowadzona została poprzez analizę sposobu realizowania oraz dokumentowania, przez funkcjonariuszy, czynności z KLP na podstawie dokumentacji prowadzonej w formie papierowej, elektronicznej - CBD SG SOC w module „KLP”, zapisów blankietów mandatów karnych⁵ oraz w oparciu o analizę obowiązujących przepisów prawa.

W celu stwierdzenia stanu faktycznego zostały przyjęte również wyjaśnienia od ppłk. SG Dawida KRZTONIA Komendanta Placówki Straży Granicznej w Lublinie.

Powyższe stanowiło podstawę do oceny funkcjonowania kontrolowanego podmiotu w przedmiotowym obszarze.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Przyjęte do kontroli kryteria oceny to:

legalność – zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującymi, przepisami prawa wewnętrznego, decyzjami oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,

rzetelność w realizowaniu zadań – kierowanie się prawem i przewidzianym trybem postępowania w wypełnianiu obowiązków, należyta staranność, sumienność i terminowość, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością we właściwej formie i terminach,

celowość działań jednostki, zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki, osiągnięcie celów, zgodność z zamierzonymi, a faktycznymi skutkami działalności.

Podstawą do dokonywania ustaleń były: przedłożone w toku kontroli dokumenty, które zostały zamieszczone także w formie elektronicznej w CBD SG SOC KLP, skąd

⁵ Dowód akta kontroli nr 17 (kopia bloczki mandatowe)

istnieje możliwość generowania wytworzonych dokumentów, związanych z przeprowadzaną kontrolą (zostało to określone w piśmie Dyrektora Zarządu ds. Cudzoziemców nr KG-CU-I.0404.3.2019 z dnia 23.12.2019r.)⁶

Zgromadzony materiał analizowano pod względem; zgodności zapisów w dokumentacji służbowej, co do zgodności ze stanem prawnym, wymogami określonymi w piśmie Dyrektora Zds.C KG-CU-I.0404.3.2019, jak też pod kątem złożonych wyjaśnień przez kierownika jednostki organizacyjnej.

Przyjęto, że ocena końcowa kontrolowanej działalności zostanie sporządzona na podstawie czterostopniowej skali, obejmującej: *ocenę pozytywną, ocenę pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami i negatywną.*

Sposób wykonywania zadań w kontrolowanym obszarze, prawidłowość realizowania czynności służbowych przez funkcjonariuszy placówki, związanych z przeprowadzeniem kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzeganie zasad i procedur określonych przepisami w obszarze objętym kontrolą oraz sprawdzenie przyjętych rozwiązań organizacyjnych, w tym zakresie, sprawowanie nadzoru nad realizacją zadań będących przedmiotem kontroli zostało ocenione *pozytywnie.*

Ocena ogólna została oparta na podstawie ustaleń kontroli udokumentowanych w aktach kontroli, a zebrany materiał pozwolił sformułować następujące oceny częściowe.

Kontrolą objęto 100% dokumentacji sporządzonej przez funkcjonariuszy placówki, w ramach KLP, w okresie 01.07.- 30.09.2021r. – 119 udokumentowanych kontroli, z czego w 23 przypadkach sporządzono protokół z kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP oraz 96 notatek z kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP.

Dokonano również oceny dokumentacji w przedmiocie rozwiązań organizacyjnych dotyczących tematu kontroli w postaci: wewnętrznego podziału zadań, szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy kontrolowanej jednostki organizacyjnej, upoważnień, wewnętrznych poleceń. Kontroli została poddana także dokumentacja ewidencyjna (rejstry), w tym kompletność i rzetelność danych CBD SG SWK.

1. Prawidłowość przyjętych rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych uwzględniających realizację zadań wyszczególnionych w temacie kontroli, ujęcie zadań w wewnętrznym podziale zadań, szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy placówki w zakresie KLP do realizacji czynności w ramach KLP.

Zespół kontrolerów zapoznał się z przyjętymi w placówce rozwiązaniami organizacyjno - funkcjonalnymi oraz przyjętym sposobem sprawowanego nadzoru służbowego w przedmiotowym zakresie. W powyższym zakresie posłużono się wewnętrznym podziałem zadań placówki, zakresami obowiązków funkcjonariuszy realizujących przedmiotowe zadania oraz wewnętrznymi aktami normatywnymi regulującymi zagadnienie.

W trakcie prowadzonej analizy dokumentacji służbowej oraz na podstawie wyjaśnień uzyskanych od Komendanta PSG Lublin, zespół kontrolerów ustalił, że zgodnie z wewnętrznym podziałem zadań PSG Lublin, zadania z zakresu kontroli legalności pobytu były dedykowane

⁶ Dowód akta kontroli nr 28 – zwane dalej pismo Dyrektora ZdsC nr KG-CU-I.0404.3.2019

do realizacji przede wszystkim Grupie ds. Cudzoziemców oraz Zespołowi ds. Cudzoziemców Grupy Zamiejscowej w Zamościu.

Stwierdzone zostało, że wszyscy funkcjonariusze ww. komórek organizacyjnych placówki, realizujący zadania w zakresie KLP, posiadali w swoich zakresach obowiązków i uprawnień punkt z zadaniem z zakresu realizacji kontroli legalności pobytu cudzoziemców⁷.

Jeden z funkcjonariuszy posiadał osobne, imienne upoważnienie⁸ do realizacji tych zadań, w związku z tym zostało skierowane do Komendanta Placówki pytanie⁹ w tym zakresie.

Komendant PSG Lublin, w swoich wyjaśnieniach¹⁰ wskazał, że z uwagi na fakt, iż tego typu czynności mogą zostać przeprowadzone doraźnie, w ramach innych czynności służbowych, przez funkcjonariuszy z innych komórek organizacyjnych w ramach zadań dodatkowych, zostali oni imiennie upoważnieni do przeprowadzania czynności w ramach KLP.

Zespół kontrolny w trakcie analizy dokumentacji stwierdził, że realizacja powyższych zadań odbywała się w kontrolowanym okresie, głównie własnymi siłami placówki. Zostało również stwierdzone, że swoje działania placówka opierała na współdziałaniu z zewnętrznymi służbami i instytucjami tj. Policją¹¹, Państwową Inspekcją Pracy¹², Służbą Celno-Skarbową¹³, Służbą Ochrony Kolei¹⁴, Służbą Więzienną, Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, a także urzędami miast od których placówka otrzymywała informacje, które skutkowały podejmowaniem czynności kontrolnych wobec cudzoziemców.

Współdziałanie z KAS i SOK odbywały się cyklicznie zgodnie z podpisanymi porozumieniami w oparciu o zatwierdzone harmonogramy¹⁵ współdziałania w formie wspólnych patroli obu służb. W przypadku ujawnienia cudzoziemców, wobec których należało podjąć czynności kontrolne, było to realizowane przez funkcjonariuszy SG.

Współdziałanie z Policją i PIP odbywało się w oparciu o porozumienia przede wszystkim w ramach wspólnych przedsięwzięć oraz akcji ukierunkowanych na przeciwdziałanie nielegalnej migracji i handlu ludźmi. Były również podejmowane działania na podstawie uzyskanych bieżących informacji o możliwym nielegalnym pobycie lub nielegalnym zatrudnieniu cudzoziemców wymagającym zaangażowania kilku służb w formie wspólnych patroli – dane z systemu CBD SG SWK kod 19.

Współpraca LUW odbywała się poprzez stałą obecność w urzędzie funkcjonariusza placówki, który wchodził w skład aparatu oficera łącznikowego NOSG przy LUW, a jego głównym zadaniem było uzyskiwanie informacji, które mogły przyczynić się do zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji, w tym m.in.:

- nielegalnemu przyjazdowi cudzoziemców na terytorium RP, pobytu na nim i wyjazdu z terytorium RP,
- nielegalnemu wykonywaniu pracy przez cudzoziemców na terytorium RP,
- kontakt telefoniczny z pracownikami LUW, analiza systemów informatycznych.

⁷ Dowód akta kontroli nr 47

⁸ Dowód akta kontroli nr 29

⁹ Dowód akta kontroli nr 16

¹⁰ Dowód akta kontroli nr 17

¹¹ Dowód akta kontroli nr 30

¹² Dowód akta kontroli nr 32

¹³ Dowód akta kontroli nr 31

¹⁴ Dowód akta kontroli nr 33

¹⁵ Dowód akta kontroli nr 34-43

Współdziałanie ze SW odbywała się poprzez bieżący kontakt i monitoring osób opuszczających Zakłady Karne i Areszty Śledcze znajdujące się w terytorialnym zasięgu działania placówki.

W przypadku posiadania wyprzedzających informacji o zwolnieniu cudzoziemca jego sytuacja prawna była analizowana w oparciu o posiadane informacje co miało swoje odzwierciedlenie w dokumentacji z kontroli¹⁶ prowadzonej przez zespół kontrolerów.

Oprócz przesłanek formalnych, dodatkową przesłanką do prowadzenia wspólnych działań z wymienionymi podmiotami, były wyniki sporządzonej na potrzeby funkcjonariuszy placówki „*Analizy rozpoznania prowadzonego przez PSG w Lublinie w I półroczu 2021r.*” – nr RPW/50504/2021. Dodatkowo do dyspozycji funkcjonariuszy placówki była przekazana „*Ocena zagrożeń występujących w terytorialnym zasięgu działania PSG w Lublinie w I połowie 2021r.* – RPW/48397/2021”.

W świetle powyższego stanu faktycznego, zespół kontrolerów stwierdził, że Komendant Placówki, w kontrolowanym obszarze, właściwie wykorzystuje narzędzia analityczne, jak też kieruje do właściwych grup funkcjonariuszy odpowiednie dane uzyskane w toku pełnionej służby.

Zespół kontrolerów stwierdził tym samym, że czynności prowadzone przez placówkę w zakresie KLP we współdziałaniu z innymi organami administracji publicznej, odbywały się w ramach uzgodnionych i zatwierdzonych porozumień na podstawie wcześniejszych analiz i prognoz w tym zakresie.

W trakcie analizy dokumentacji z KLP zespół kontrolerów stwierdził jeden przypadek dokonania korekty błędnie wpisanej daty w protokole¹⁷ z KLP. Korekta została dokonana zgodnie z przepisami kancelaryjnymi i nie powodowała braku możliwości odczytania pierwotnego wpisu. W związku z tym zostało zadane Komendantowi Placówki pytanie¹⁸ o sposobie dokonywania korekt w dokumentacji przechowywanej w formie elektronicznej. W odpowiedzi¹⁹ Komendant Placówki wskazał, że korekty dokonuje się w systemie SOC CBD SG i na nowo generuje notatkę z poprawnymi danymi, której skan, po podpisaniu przez funkcjonariusza sporządzającego dokument, ponownie zamieszcza się w systemie SOC CBD SG.

W przypadku dokonania korekty ujawnionej omyłki w dokumentacji z KLP, takiej jak protokół można jego treść zmienić tylko podczas trwania kontroli, kiedy obecny jest kontrolowany cudzoziemiec, ponieważ zapoznaje się go z treścią protokołu i otrzymuje on jego kopię. Taki sposób postępowania z dokumentacją z KLP zespół kontrolerów ocenił jako właściwy i nie stwierdził w tym zakresie nieprzestrzegania obowiązujących przepisów.

Odnosnie doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy, z zakresu realizacji KLP, stwierdzone zostało, że odbywało się głównie w ramach doskonalenia lokalnego, w systemie comiesięcznych odpraw służbowo-szkoleniowych – w kontrolowanym okresie takie szkolenia²⁰ zostały przeprowadzone przez funkcjonariuszy placówki w dniach 16 i 23 września 2021r.

¹⁶ Dowód akta kontroli nr 44

¹⁷ Dowód akta kontroli nr 44

¹⁸ Dowód akta kontroli nr 16

¹⁹ Dowód akta kontroli nr 17

²⁰ Dowód akta kontroli nr 45,46

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze nie zostały stwierdzone braki formalne, ani uchybienia, został on oceniony **pozytywnie**.

2. Legalność, rzetelność i celowość planowania, organizowania, przeprowadzania i dokumentowania kontroli legalności pobytu cudzoziemców przez uprawnionych funkcjonariuszy:

a) prowadzenie akt sprawy;

b) podstawy faktyczne przeprowadzania KLP.

Wynik KLP, zgodnie z treścią art. 296²¹ ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r. poz. 2354 ze zm.)²², jest dokumentowany poprzez sporządzenie notatki służbowej²³ lub protokołu²⁴.

Zespół kontrolerów w trakcie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdził, że planowanie działań z zakresu KLP realizowane było w oparciu o dokumenty planistyczne, analityczne oraz wytyczne do służby. Jednym z podstawowych dokumentów określających priorytetowe zadania do realizacji przez placówkę, w kontrolowanym okresie, były „Wytyczne do ochrony granicy państwowej” sporządzone przez Komendanta Nadbużańskiego Oddziału SG w Chełmie, w których wskazane zostały zadania do realizacji, w tym zadania związane z kontrolą legalności pobytu cudzoziemców na terytorium RP.

Na poziomie placówki planowanie czynności związanych z KLP opierało się dodatkowo na prowadzonej na poziomie placówki analizie ryzyka w postaci m.in. „Analizy rozpoznania prowadzonego przez PSG w Lublinie w I półroczu 2021r.” – nr RPW/50504/2021 oraz „Oceny

²¹ Art. 296 ust. 1. Po przeprowadzeniu kontroli, w przypadku stwierdzenia, że pobyt cudzoziemca jest:

1) niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium, funkcjonariusz lub pracownik sporządza protokół kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 2) zgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium:

a) funkcjonariusz odnotowuje fakt przeprowadzenia kontroli w notatniku służbowym lub sporządza notatkę służbową,

b) pracownik sporządza notatkę służbową.

2. Organ Policji, Szef Urzędu, wojewoda lub organ Krajowej Administracji Skarbowej zawiadamia komendanta oddziału Straży Granicznej lub komendanta placówki Straży Granicznej właściwego do wydania decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu o stwierdzeniu, po przeprowadzeniu kontroli, że pobyt cudzoziemca jest niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium.

²² Zwana dalej ustawą o cudzoziemcach.

²³ Art. 298. Notatka służbowa, o której mowa w art. 296 ust. 1 pkt 2, zawiera: 1) datę i miejsce sporządzenia notatki; 2) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli; 3) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz obywatelstwo kontrolowanego cudzoziemca; 4) miejsce pobytu i adres zamieszkania cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 5) wynik kontroli; 6) podpis funkcjonariusza lub pracownika sporządzającego notatkę; 7) imię i nazwisko tłumacza, w przypadku gdy brał udział w przeprowadzaniu kontroli.

²⁴ Art. 297 ust. 1. Protokół, o którym mowa w art. 296 ust. 1 pkt 1, zawiera: 1) stopień, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej funkcjonariusza lub imię i nazwisko pracownika oraz numer i datę wystawienia upoważnienia, nazwę organu, który wystawił upoważnienie; 2) datę i miejsce sporządzenia protokołu; 3) datę i godzinę rozpoczęcia i zakończenia kontroli; 4) miejsce przeprowadzenia kontroli; 5) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz obywatelstwo kontrolowanego cudzoziemca; 6) miejsce pobytu i adres zamieszkania cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; 7) opis okoliczności uzasadniających przeprowadzenie kontroli; 8) opis skontrolowanych dokumentów z podaniem ich numeru, okresu ważności oraz nazwy organu, który je wydał; 9) wynik kontroli; 10) podpis funkcjonariusza lub pracownika sporządzającego protokół; 11) podpis cudzoziemca lub adnotację o przyczynach jego braku; 12) imię i nazwisko oraz podpis tłumacza, w przypadku gdy brał udział w przeprowadzaniu kontroli.

2. Kopię protokołu wydaje się cudzoziemcowi.

3. W przypadku gdy cudzoziemiec odmawia podpisania protokołu, pozostawia mu się odpis tego protokołu podpisany przez funkcjonariusza lub pracownika.

zagrożeń występujących w terytorialnym zasięgu działania PSG w Lublinie w I połowie 2021r. – RPW/48397/2021”, zawierających między innymi informacje nt. przeprowadzonych kontroli legalności pobytu cudzoziemców.

Z analizy dokumentacji służbowej placówki wynika, że planowanie działań kontrolnych przez funkcjonariuszy PSG Lublin, było poprzedzone rozpoznaniem, które miało na celu ujawnienie sytuacji mogących świadczyć o naruszeniu przepisów regulujących warunki wjazdu i pobyt cudzoziemców na terytorium Polski.

Rozpoznanie polegało w szczególności na [REDAKTOWANE]

Jedną z podstawowych baz danych, wykorzystywanych w procesie typowania do kontroli, był system Pobyt v. II, SOC CBD SG, w którym gromadzone były dane wszystkich prowadzonych wobec cudzoziemców, postępowań administracyjnych.

Zespół kontrolerów stwierdził, że kontrole prowadzone przez PSG Lublin w zakresie KLP cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podejmowane były zarówno w formie działań planowych, jak i doraźnych, za każdym razem były one odnotowane w systemie CBD SG SWK – [REDAKTOWANE]

Podejmowanie wspólnych działań z organami i instytucjami współdziałającymi, uzależnione było od treści posiadanej informacji, którą należało zweryfikować przez właściwe służby w ramach posiadanych kompetencji. Zostały stwierdzone również przypadki podejmowania czynności KLP w związku z bezpośrednim ustaleniem legalności pobytu osoby, która samodzielnie zgłosiła się do organu tj. w trybie doraźnym.

Realizowane czynności służbowe związane z prowadzoną kontrolą legalności pobytu były dokumentowane zgodnie z art. 296²⁵ ustawy o cudzoziemcach. W związku z tym zespół kontrolerów dokonał analizy dokumentacji pod kątem stwierdzenia, czy przestrzegano wymogów wynikających z ww. przepisu.

Analiza wykazała, że po przeprowadzeniu kontroli, w przypadku stwierdzenia, że pobyt cudzoziemca jest niezgodny z przepisami dotyczącymi warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium - funkcjonariusze sporządzali protokół kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wynikające z przesłanek:

- art. 302 ust. 1 pkt 1; [REDAKTOWANE]
- art. 302 ust. 1 pkt 2,6; [REDAKTOWANE]
- art. 302 ust. 1 pkt 1,6; [REDAKTOWANE]
- art. 302 ust. 1 pkt 1,6,15; [REDAKTOWANE]
- art. 302 ust. 1 pkt 15; [REDAKTOWANE]

²⁵ Patrz przypis nr 22

– art. 302 ust. 1 pkt 6,15; [REDACTED]

– art. 302 ust. 1 pkt [REDACTED]

– art. 394 ust.1 w zw. z art. 302 ust. 1 pkt 2,6,8,9,10 [REDACTED]

– art. 302 ust. 1 pkt 2,7,8 [REDACTED]

– art. 302 ust. 1 pkt 7,8 [REDACTED]

– art. 394 ust. 1a pkt 1 [REDACTED]

– art. 358 [REDACTED]

W dalszej kolejności zespół kontrolerów stwierdził, że w przypadku stwierdzenia pobytu cudzoziemca zgodnego z przepisami, w zakresie warunków wjazdu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i ich pobytu na tym terytorium, funkcjonariusze placówki w każdym przypadku sporządzali notatkę służbową z przeprowadzonych czynności.

W związku z tym, że na okoliczność ww. KLP były sporządzane „*Protokoły kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*”, zespół kontrolerów zadał Komendantowi Placówki pytanie²⁶ o zastosowanie kary grzywny w drodze mandatu karnego wobec osób naruszających obowiązujące przepisy.

W odpowiedzi²⁷ Komendant Placówki wskazał, że w przypadkach kiedy nie zostało stwierdzone wystąpienie przesłanek wyczerpujących znamiona czynów zabronionych, określonych w *art. 465 ust. 1 pkt. 1-9 oraz ust. 1a ustawy o cudzoziemcach*, nie stosowano kary grzywny – 14 przypadków.

W sytuacji kiedy doszło do naruszenia prawa w sposób określony w ustawie o cudzoziemcach, stosowano karę grzywny w drodze mandatu karnego – 3 przypadki, lub na podstawie *art. 41²⁸ ustawy z dnia 20 maja 1971r. kodeks wykroczeń (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz. 2008 ze zm.)*, stosowano pouczenie jako wystarczający środek prawny – 5 przypadków.

W trakcie analizy dokumentacji, zespół kontrolerów stwierdził, że sporządzone protokoły zawierały elementy wyszczególnione w *art. 297 ustawy o cudzoziemcach*, jak też notatki służbowe zawierały elementy określone w *art. 298 ustawy o cudzoziemcach*.

Powyższe czynności, każdorazowo były dokumentowane także w formie elektronicznej w CBD SG SOC KLP, skąd była możliwość generowania tej dokumentacji w formie papierowej, co było zgodne z wytycznymi określonymi w piśmie Dyrektora Zarządu ds. Cudzoziemców nr KG-CU-I.0404.3.2019 z dnia 23.12.2019r.

Z uwagi na fakt, że w powyższym obszarze nie zostały stwierdzone braki formalne, ani uchybienia, został on oceniony **pozytywnie**.

²⁶ Dowód akta kontroli nr 16

²⁷ Dowód akta kontroli nr 17

²⁸ Art. 41. [Stosowanie środków pozapenalnych] W stosunku do sprawcy czynu można poprzestać na zastosowaniu pouczenia, zwróceniu uwagi, ostrzeżeniu lub na zastosowaniu innych środków oddziaływania wychowawczego.

3. Poziom, w tym przyjęte formy i sposób sprawowanego nadzoru w kontrolowanym obszarze (planowanie i organizowanie).

Na podstawie dokumentacji będącej w posiadaniu PSG Lublin oraz wpisów dokonanych w systemie CBD SG SWK – ██████████ zespół kontrolerów ustalił, że w kontrolowanym okresie nadzór nad realizacją zadań z zakresu KLP sprawowany był na kilku płaszczyznach.

Kierownicy zmian nadzorowali funkcjonariuszy realizujących wskazane zadania w ramach swojej właściwości w trakcie trwania służby, było to odnotowywane w systemie CBD SG SWK zgodnie ze stanem faktycznym. Taki sposób postępowania był zgodny z zapisami zawartymi w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy pełniących służbę kierownika zmiany placówki.

Kolejnym szczeblem w sprawowaniu nadzoru służbowego były czynności podejmowane przez funkcjonariuszy kadry kierowniczej placówki lub osoby do tego upoważnione.

W powyższym obszarze zespół kontrolerów analizował przedstawione przez Komendanta PSG Lublin, dokumenty z nadzorów służbowych realizowanych przez: kierownika grupy do spraw cudzoziemców grupy zamiejscowej w Zamościu PSG w Lublinie, kierownika zespołu kontroli ruchu granicznego PSG w Lublinie, kierownika zespołu ds. działań kontrolnych i weryfikacyjnych grupy ds. cudzoziemców PSG w Lublinie, kierownika grupy służby granicznej PSG w Lublinie oraz funkcjonariuszy upoważnionych do realizacji nadzoru służbowego²⁹.

Z analizy wynikało, że dokumentacja z nadzoru służbowego była sporządzona i zamieszczona w systemie EZD w formie elektronicznej. Z okazanych dokumentów³⁰ wynika, że był prowadzony bieżący i merytoryczny nadzór nad realizacją zadań w obszarze KLP, a w wyniku dokonanych przeglądów dokumentacji, następowała weryfikacja zrealizowanych czynności służbowych, co skutkowało korektą stwierdzonych uchybień.

Powyższe czynności były dokumentowane w formie notatki służbowej sporządzanej m.in. raz w miesiącu, a z dokumentem był zapoznawany Komendant placówki oraz jego zastępca odpowiedzialny za nadzór nad czynnościami pionu cudzoziemskiego.

W związku z tym, że zespół kontrolny nie stwierdził naruszenia obowiązujących w tym obszarze przepisów, realizacja zadań w tym obszarze, została oceniona **pozytywnie**.

IV. Wnioski i zalecenia:

Ze względu na to, że zespół kontrolerów nie stwierdził nieprawidłowości lub negatywnego postępowania funkcjonariuszy w kontrolowanym obszarze, odstąpiono od formułowania wniosków i zaleceń pokontrolnych.

V. Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

²⁹ Dowód akta kontroli nr 48

³⁰ Dowód akta kontroli nr 18-27

VI. W związku z brakiem sformułowanych wniosków i zaleceń pokontrolnych do realizacji, odstępuje się od przymusu wynikającego z treści *art. 46 ust. 3 pkt 1,3 w zw. z art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej*, to jest przesłania w określonym terminie, informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

KOMENDANT
Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej
ul. 27 Wolskiej 10-12
gen. bryg. SG Jacek SZCZANIEC

Wykonano w 2 egzemplarzach

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – aa.

Wyk./sporz. Zespół kontrolny tel. 6655177

Dnia: 24.03.2022r.